GAZETA KRAKOWSKA

Nro 58

Z Krakowa dnia 20 Lipca 1823 Roku w Niedzielę.

Z Warszawy d. 12 Lipca.

Na drugim koncercie danym przez Pana Lipińskiego w Poznaniu, znaydowało się tylko 150 osob, a to i tak więcey, niż na pierwszym. W czasie tego Koncertu zdarzyły się dwa następne zabawne wypadki. Jeden młody Jegomość, tylko co przybyły do Poznania, biegnie na koncert Pana Lipińskiego; wybiła 7 godzina, godzina zaczęcia koncertu, a na sali były tylko 4 osoby. Zasmucony i pewny, że iuż nie usłyszy tego artysty, przybliża się do niego i mówi: „W tey właśnie chwili przybyłem do Poznania i to iedynie dla słyszenia WPana, lecz podobno tak, iak do Berlina przed dwoma laty, przybyłem na próżno.„ — „A dla czegóż w Poznaniu miałbyś WPan bydź zawiedzionym?„ zapytał się z wykłą skromnością Lipiński. — „Bo iuż po 7mey, odpowie młodzieniec, a sala próżna. — „Proszę o chwilę cierpliwości, rzecze mu na to nasz artysta, ja chociaż w iedney osobie szanuię zawsze całą zaproszoną publiczność, i chociażby tylko dla niego samego dopełnię warunków afisza. — Uradowany młodzieniec oddalił się, przyrzekaiąc odwiedzić Lipińskiego nazaiutrz.

Po koncercie, pewien Jegomość, należący do Sądownictwa, rzekł do swego przyiaciela: „Gdybym tak grał, iak Lipiński, zrobiłbym na zawsze rozbrat z aktami, i ieździłbym sobie po świecie.„ — „Mnie zaś, odpowiedział drugi cierpiący na podagrę, na nie wieleby się ten rzadki talent przydał; ale że bardzo lubię muzykę, wolałbym więc, ażeby Pan Lipiński porzucił Lwow, i na zawsze sprowadził się do Poznania.„

Lubo życzenia tego Jegomości są naylepsze, pewno ich iednakże Lipiński nie usłucha, i wątpić należy, żeby kiedy powrócił do Poznania, gdzie więcey zyskał pochwał niż korzyści. Nie iest to żadnem zachęceniem talentu, gdy za usiłowania iego na samych pochwałach się kończy. Ze wszech względów korzystnieyby było dla naszego znakomitego artysty, gdyby był zamiast do Poznania do Warszawy przyiechał.

Do widowiska danego w Poznaniu na dochód Pana Mazas d. 5 Lipca, przyłożył się Pan Lipiński, Pani Hesse śpiewaczka Niemiecka, i aktorowie Polscy, którzy wystawili Komedyią Mąż Zawstydzony.

W miesiącu Maiu r. b. Mennica Królestwa Polskiego wybiła w złocie zł. Pol. 850, w srebrze zł. Pol. 75,088, w monecie srebrney zdawkowey zł. Pol. 29,172 gr. 15, w monecie miedzianey zł. Pol. 27,19 gr. 25, w ogole zł. Pol. 132,303 gr. 10. — Od rozpoczęcia się Mennicy w końcu 1810 roku do ostatniego Maia r. b. wybito w złocie, srebrze i miedzi za zł. Pol. 83,061,304 gr. 15.

Budowa Kościoła Parafiialnego w Suwałkach postępuie z ciągłym pośpiechem. Kościół ten iest iuż zewnętrznie zupełnie ukończony, wewnątrz zaś trudnią się iuż mularze gzymsowaniem i tynkowaniem ścian.

We wsi Zabikowie, Obwodzie Łomżyńskim Woiew: Augustow:, d. 16 Czerwca r. b. spadł grad wielkości kurzego iaia, ktory zupełnie zniszczył zasiewy ozimne, a w połowie iarzynne. — Tenże sam wypadek wydarzył się w Gminie Kotowszczyzna, Obwodzie Kalwaryyskim.

Z Petersburga 12 Czerwca d. k.
(Z Kuryera Litewskiego.)

Podług Gazety Petersburgskiey z dnia 8 Czerwca Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Jegomość Mikolay Pawłowicz, przybył do miasta Lugi, d. 30 Maia o godzinie 6 rano, i po zmianie koni, o teyże godzinie, w dalszą udał się drogę do Petersburga.

Podług Ruskiego Jnwalida z dnia 7 Czerwca: W naywyższym Ukazie Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu, d. 10 Kwietnia wydanym, wyrażono: „ Dla podania sposobności chorym, przeieżdżaiącym do wod Kaukazkich, Rozkazuiemy. 1) Przeznaczyć do nich dwóch medyków, trzech uczniów lekarskich, aptekarza, adjunkta i dwoch uczniów aptekarskich. 2) Pensyi wypłacać medykom: starszemu, przy ciepłych źródłach, po trzy tysiące; młodszemu, przy kwaśnych, po dwa tysiące; aptekarzowi po tysiąc; adjunktowi po 800, i uczniom, każdemu po 400 rubli na rok, z Kaznoczeystwa Państwa, zostawuiąc iednakże zarządzaiącemu Ministeryium spraw wewnętrznych, przy naznaczaniu wszystkich tych Urzędników, naznaczać dla nich takie płace, zupełnie lub z pewnem zmnieyszeniem, podług swey uwagi, z tem, iżby w późnieyszym czasie, w miarę ich gorliwości w pełnieniu swych powinności, uczynić dodatek do naznaczenia etatowego. 3) Założenie apteki przy ciepłych źródłach i oddzielenie części do wód kwaśnych, przez czas bawienia tam chorych, ma zrobić zarządzaiący Ministeryium spraw wewnętrznych na rachunek summ, na medyczny departament wydaiących się. „

Podług Gazety Le Conservateur Impartial, Cesarz Jegomość ozdobić raczył orderem S. Alexandra Newskiego, Prześwietnego Naywielebnieyszego Filareta, Arcy-Biskupa Moskiewskiego i Kołomieńskiego, członka Nayświętszego Synodu i Kommissyi szkoł duchownych. Radca tayny Ribeaupierre, dyrektor banków handlowego i pożyczkowego, udarowany brylantowaną ozdobą orderu S. Anny 1szey klassy.

Podług Ruskiego Inwalida nayłaskawiey mianowani Kawalerami: Orderu S. Anny 2giey Klassy z brylantami, Wydziału Jeneralnego Kwatermistrzostwa Królestwa Polskiego Podpułkownicy Prądzyński i Hauke; tegoż Orderu 3ciey Klassy: Wydziału Jeneralnego Kwatermistrzostwa Królestwa Polskiego Porucznicy Giż i Jaroczewski, i uwolniony ze służby Ka-

pitan Korabiewski. Orderu S. Włodzimierza 4tey Klassy, Wydziału Jeneralnego Kwatermistrzostwa Królestwa Polskiego Kapitan Chrzanowski.

Cesarska akademiia nauk, za naywyższem zezwoleniem Jego Cesarskiey Mości, zakupiła kosztowny gabinet starożytnych medalów Hrabiego Suchtelen, złożony więcey iak z 11,000 sztuk srebrnych, złotych i bronzowych.

Cesarskie towarzystwo ekonomiczne Petersburskie d. 5 Maia przez posiedzenie publiczne, obchodziło 58mą rocznicę swoiego założenia. JW. Siestrzencewicz, Metropolita kościołów katolickich, złożył urząd Prezydenta, 10 lat sprawowany, a wybrany został na iego mieysce, iednością głosów JW. Mordwinów Admirał.

Z Baiony d. 26 Czerwca.

(*Z Dzien. Goniec Paryzki.*)

Wczoray przybył tu Martinez de la Rosa z Madrytu, były Minister spraw wewnętrznych, który dla tego opuszcza Hiszpaniią, że prześladowany był przez stronnictwa. Niektórzy ludzie sądzą, iż woysko Francuzkie w Madrycie nie iest dosyć liczne, dla oparcia się napadowi woysk konstytucyynych, które niesą ieszcze wcale wytępione.

Z Madrytu d. 26 Czerwca.

Z powodu teraźnieyszego położenia Króla, wydała Rejencyia rozporządzenie: że łącznie z J. Królewicowską Mcią Xciem Angouleme przedsiębierze na wodzie i lądzie naywiększą baczność, aby zapobiedz uprowadzeniu Rodziny Królewskiey za morze. Przez ośm dni odbywać się maią z tego powodu powszechne modły, i przez ciąg tego czasu zamknięte będą teatry. O wszystkich tych środkach uwiadomiono zagraniczne Dwory.

Zaledwo dowiedziała się wysoka szlachta o postąpieniu przez Stany z Królem, gdy zebrała się i ułożyła adres pod prezydencyią Xcia San Fernando-Quiroga do Rejencyi, w którym oddaie do iey rozrządzenia krew i maiątki swoie dla wydobycia Króla z rąk buntowników. Na adressie tym znayduie się 50 podpisów.

Dziś rozeszła się tu ważna wiadomość, że dywizyia woyska Fracuzkiego pokazała się przed Kadyxem, gdzie zachodzi naywiększy nieład. Wiadomo nam dokładnie, iż mieszkańcy przyiąć nie chcieli Madryckiey milicyi, ponieważ słyszeli o okropney ich rozwiozłości w Sewilli. Zayas miał wpaść w podeyrzenie u Stanów, i Vigodet w mieysce iego odebrał dowodztwo. Stany nie wiedzą iak się ratować maią: na burzliwem posiedzeniu umiarkowana strona proponować miała, aby Króla do Madrytu odwieść, a rodzinę iego zostawić w zakładzie, ale los iey tak żywo obchodzi Kadyxanów, iż to taynem Stanom bydź nie może. — Smiało powiedzieć iuż można że konstytucyia upadła.

W opisie życia teraźnieyszych Jenerałow Hiszpańskich czytamy ieszcze: że nietylko Morillo, ale i Jaureguy, który teraz nosi nazwisko Pastor, był pastuchą owiec. Mina był dozorcą winnicy, ale nie masztalerzem, iak Paryzkie pisma donosiły; takim był Juanito znayduiący się w woysku wiary. Empecinado był rolnikiem, a dowodzący pod nim dywizyią Manso młynarczykiem; Julian Sanchez prostym żołnierzem w roku 1808, a Villacampa w tymże czasie sierżantem. Wszyscy

pochodzą z nizkiego stanu i sami sobie winni teraźnieyszą dostoyność i szczęście. Toż samo powiedzieć można o dowodzcach woyska wiary. Longa był kowalczykiem, Miralles rolnikiem w Katalonii, Misas postylijonem, a Zavala służącym w Biskai.

— D. 28 —

Co daley nastąpiło w ściganiu woysk Lopez Banos dowiaduiemy się iak następuie przez nadzwyczaynego gońca:

W skutku świetnego zwycięztwa, które przednia straż Hr. Bourmont d. 19 pod San Lucar-la Mojor odniosła, ścigali dragoni pod dowodztwem Jenerała St. Mars przez cały dzień 20go nieprzyiaciela w kierunku Huebla i San Juan del Puerto, gdzie chciał wsiąść na okręty. Wiele jeńców i taborów zabrano nieprzyiacielowi i mieszkańcy wszędzie dobrze przyymowali woysko nasze. Tymczasem jazda nieprzyiacielska cofnęła się przez Trigueros i d. 21 nie mogła iuż bydź przez naszą dognaną. Piechota nieprzyiacielska uszła także daleko i przeprawiła się pod Huebla. Lecz artyleryią dognał szczęśliwie w 200 dragonów Pułkownik Hauteville przy wsiadaniu na statki pod San Juan del Puerto. Zasłona rzuciła się szypko na statki i tym sposobem dostało się w moc naszą 11 dział rożney wielkości, mnóstwo prochownic i 4 polowe kuźnie; nadto statki na których znaydowało się 9 dział, chcące się ratować, tak były z dział naszych sięgane, iż zwrócić się musiały i nam poddać. Woyska Lopes Banos nie oparły się nigdzie w całem tem ściganiu i on sam naypierwey upłynął.

W Alikante leżą ranieni i do woyska Ballasteros należący urzędnicy cywilni; ale miasto nie chciało ani iednego zdrowego żołnierza przyiąć. Jeżeli Koruna za tym przykładem poydzie, tedy nie pozostanie Ballasterosowi iak cofnąć się w poprzek prowincyi Grenady, która powstała za sprawą Króla. — Podług doniesień z Koruny gubernator tamteyszy żali się, iż niema żadnego rozkazu od Morilla, ażeby mogł do obrony przygotowania poczynić. Sądzą atoli, iż Morillo skłonnym iest przeyść na stronę Krolewską, a przynaymniey niema ochoty daley przeciw niey walczyć, postrzegaiąc, że i Galicyia iey sprzyia. Nasz Jenerał Bourk wniydzie zapewne niedługo do tey prowincyi.

D. 22 b. m. Eroles przybył z swoiemi Hiszpanami i Francuzką brygadą St. Priest przed Urgel. Miasto osadzone było 600 konstytucyynemi żołnierzami, Eroles uszykowawszy trzy kolomny wszedł prawie bez oporu do tego miasta. Utraciliśmy iednego człowieka w zabitych i mieliśmy około 5 ranionych. Nieprzyiaciel ustępuiąc spieszno do zamku, nie wiele także ludzi utracił. Eroles zostawił przed Seo d'Urgel uważaiący korpus, i postąpił przeciw Cordona, którą zaraz opasał. Leżące niedaleko tego miasta kopalnie soli znayduią się w ręku konstytucyionistów; Eroles posłał atoli pod d. 19 rozkaz mieszkańcom, aby unikaiąc naysurowszey kary, one odebrali. Czynią te kopalnie codzień 15 do 1800 Franków.

Mina o którym sądzono, iż uda się do Leridy, wszedł owszem z dywizyią swoią do Barcelony.

Barcelona (wyraża Dziennik Gwiazda) iest teraz środkowym punktem rewolucyionistów Katalońskich. Osada wynosi do 10,000 ludzi. Znayduie się

tam także przeszły Minister San Miguel, a Gubernator Rotten nazwany iest przez mieszkańców Robespierem Katalonii. Sławny Francuzki bataliion złożony z zbiegów należy do osady, ktorym dowodzą spiskowi d. 19 Sierpnia Lacombe, Pegulu i Desbordes. Fabier iest iego naczelnikiem, ale nie znayduie się tam w tey chwili. Pod Mataro poymaliśmy 20 ludzi z tego batalionu; mieli oni mundury byłey gwardyi Cesarskiey. Do nich należeli także dway officerowie 16 b. m. rozstrzelani.

Pogłoskę, iakoby Xżę Angouleme miał opuścić Madryt, ogłaszamy z pewnych źródeł za zmyśloną. Niektóre dzienniki pisały także, iż PP Martignac i Caux; pierwszy cywilny kommissarz, drugi sprawuiący interessa, powrócą z Hiszpanii. Rzecz się zaś tak ma: Oba byli tylko czasowo ustanowionemi, to iest dopoki prawy Rząd nie będzie w Hiszpanii zaprowadzony i nasz Poseł nie przybędzie. Zaprowadzoną iuż została Rejencyia i przez Austryią, Francyią, Prussy, Rossyią, Portugaliią, Rzym i Sardynią uznana. Przybył iuż Francuzki Poseł Margr. Talaru do Madrytu, a zatem urzędowanie PP. Martignac i Caux ustało.

Nim Król z Sewilli do Kadyxu wywieziony został, zasiągniono zdania rady stanu względem mieysca schronienia: Alikante, wyspa Leon, Algesiras i St. Roche były mieyscami, z których wybierać miano, i ostatnie mieysce miało nay więcey za sobą głosów. Ztąd pokazuie się iasno, że polegano na Gibraltarze, ktory tylko o milę ztamtąd iest oddalony, azeby w przypadku potrzeby do niego schronić się można. Nie wspominaiąc o Kadyxie, widać iż nie sądzono go bydź na to przeznaczenie zdatnym. Jakoż dopiero d. 11 Czer: nakazano wyspę Leon postawić w stanie obrony; warownie iey były zaniedbane i powiększey części popsute. Do tego czasu upiywały iuż 3 miesiące, iak żaden urzędnik nie pobierał płacy i woyska znaydowały się w naysmutnieyszym stanie. Vigodet nie przyiął z tego powodu naczelnego dowództwa w 10tym woyskowym obwodzie, a Zayas dowodzić miał w 8 obwodzie, (Walencyi) gdzie zastąpił teraz mieysce iego Francuzki Jenerał Molitor. — W Kadyxie wznosi się coraz bardziey nieład z obawą morowey choroby. Cena chleba podniosła się od 4 do 9 realów i zaledwo na miesiąc wystarczy żywności. Król obrał naprzod dla siebie mieszkanie u bogatego i przychylnego sobie kupca; ale demagogowie nie poczytali tego mieszkania za dogodne dla J.K.Mci, i zmusili go do przeniesienia się do celnego domu, ponieważ leży na ustroniu i trudniey z niego uiechać, ieżeliby Monarcha chciał morzem się ratować. Flotta nasza i woysko czynią przygotowanie do zamknięcia ściśło Kadyxu. Od 21 Jenerał Bordesoult zostaie w związku z Kontraadm: Hamelin. Dla przedsięwzięcia wspólnie środków do opanowania Kadyxu, oczekiwano tylko na wiadomość o zupełnem rozbiciu woysk Lopez Banos.

Jenerał Castanos nie mógł dłużey źniesc złego się z nim obchodzenia rządu Stanów, i w towarzystwie Brygadiera Martin przybył tu przez Beylen. — Z listu, ktory Minister woienny Sanches Salvador poderznąwszy sobie w Kadyxie gardło, zostawił, przywodzą następuiące wyrazy: W zgromadzeniu Stanow popełniłem słabość, że nie zasta-

nowiwszy się nad niedorzecznym wnioskiem zawieszenia władzy Króla, podpisałem go. Za niegodziwy ten czyn sam się więc karzę. Przyiaciołom moim polecam żonę moią i dzieci.

Z Kadyxu d. 20 Czerwca.

(Z prywatnych listów z Madrytu.)

D. 18 zgromadziły się Stany, i z imiennego przywołania okazało się 110 członków obecnych. Liczbę tę uznano zatem za dostateczną do rozpoczęcia obrad. Naypierwey uchwalono, iż obrana w Sewilli Rejencyia dobrze zasłużyła się oyczyznie. Potem odebrały Stany powinszowanie od magistratu Kadyxkiego. Wniosek kilkunastu członków, aby Rząd wezwany był do podania środków do ratowania oyczyzny, odesłano do oddzielney kommissyi. Potem trudniły się Stany obmyśleniem środków do utrzymania stanu zdrowia i opatrzenia miasta w żywność; nakoniec uchwaliły, iż z powodu niebezpieczeństwa, w iakim znayduie się oyczyzna, 808 artykuł musi bydź do skutku przywiedziony, i zaleciły kommissyi prawodawczey, aby niezwłocznie wygotowała w tey mierze proiekt do uchwały.

Gazety Kadyxkie zawieraią nayniedorzecznieysze baśnie o zayściach w Madrycie i reszcie Hiszpanii, niemniey o zdarzeniach w Portugalii. — Do tych z gazet Kadyxkich wiadomości dodaią prywatne listy: że wyspa Leon nie znayduie się wcale w stanie obrony, że osada Kadyxka wynosi tylko 5000 ludzi, i że pomiędzy uszłemi z Sewilli panuie nieład i rozpacz. Jenerał Palafox znaydować się ma pomiędzy pozostałemi w Sewilli officerami, dla ofiarowania Jenerałowi Bourmont swych usług.

Z Paryża d. 2 Lipca.

Doniesienie woyska Pireneyskiego.

J. Królewicowska Mość Xże Angouleme odebrał w tey chwili wiadomość, że przednia straż Hr. Bordesoult stała od 18 b. m. w Utrera, a on sam przybył tam d. 21. Szypkość iego poruszeń, w połączeniu z Hr. Bourmont, zniszczyła zamysł Lopez Banos złączenia się z 3 do 4000 swoiemi ludźmi z Villacampa i potem udania się do Kadyxu. Villacampa trzymał w tym zamiarze jazdę swoią w Utrera, gdy nadeszła tam nasza przednia straż. Za naszem zbliżeniem cofnął się do Ronda, gdzie go całe woysko opuściło i poczęści do korpusu Hr. Bordesoult się przyłączyło. Lopez Banos opuścił także d. 18 Sewillę, udaiąc się ku Huebla, zkąd zamyślał do Kadyxu popłynąć. Ale Hr. Bourmont uwiadomiony o iego poruszeniach, rozkazał d. 19 przedniey swey straży pod Jenerałem Lauriston do San Lucar-los-Magnos postąpić. Tam dognała tylną nieprzyiacielską straż, zabrała z niey 350 jeńców, pomiędzy któremi 28 officerów, a pomiędzy ostatniemi ieden Brygadier, 400 koni, 2 sztandary i do 40 wozów. Jenerał Lauriston ścigał nieprzyiaciela przeszło dwie godziny drogi, i gdyby nie utrudzenie naszych koni, które 8 mil Hiszpańskich ubiegły, byłby mu pewnie nie małą zadał klęskę. Mamy kilkanaście ranionych ludzi, ale żadnego niebezpiecznie. (Tu następuią pochwały odznaczaiących się w tey rozprawie.)

Jenerał Vallin połączywszy się z Jenerałem Lauriston, szedł ciągle za nieprzyiacielem, i donosi pod d. 23, że jazda Lopes Bannos rzuciła się w góry, dla dostania się do Badaioz; resztę iego

kolómny spodziewa się przed doyściem do Huebla zniszczyć. Hr- Bourmont dozwoliwszy woyskom swoim wypocząć kilka dni w Sewilli i dowiedziawszy się o skutku wyprawy Jenerała Vallin, chce znowu złączyć się z Hr. Bordessoult, którego przednia straż d. 21 stała w Xeres, a d. 23 stanąć musiał przed Kadyxem. — Wszystkie doniesienia potwierdzaią, że w tem mieście, równie iak na wyspie Leon brakuie żywności, że pomiędzy szczątkami rewolucyinego woyska, które się tam w liczbie 7 do 8000 cofnęło, panuie naywiększy nieład i do obrony niema żadnych przygotowań. — Gdy Lopez Bannos pokazał się przed Sewillą, dawali Mieszkańcy odpor; ale maiąc dostateczną liczbę woyska i artylleryi, otworzył sobie drogę do miasta, i z obu stron padło kilkunastu ludzi zabitych i ranionych. Na miasto nałożł wielką kontrybucyią, ale niemiał czasu do wybrania więcey iak tylko około 200,000 Fr. wiele odzieży i obuwia, których woysko iego wielki cierpiało niedostatek.

Hr. Bordesoult donosi J. Królewicowskiey Mci, że wszyscy mieszkańcy w kraiu, który przebiegł, równym ożywionemi są zapałem, iak w innych okolicach, że przybyli do niego deputowani od gor Ronda z oświadczeniem, iż władza Królewska będzie niezwłocznie uznana i że mieszkańcy uchwycić chcą oręż dla wyparcia nieprzyiacielskich oddziałów. — Ballasteros wstawił trzy bataliony do Alikante, a z resztą korpusu swego udał sie do Murcyi, gdzie woyska 2go korpusu żywo go ścigaią.

Xze Hohenlohe donosi J. Krolewicowskiey Mci, że osada St. Sebastian d. 19 o godzinie 4 zrana tak żywy z wszystkich swoich batteryy sypała ogień, iż zdawało się, że oczekuie tylko na zburzenie naszych palisad i połamanie szyku w naszych szeregach, dla zrobienia mocney wycieczki. Ale woyska nasze taką zaięły postawę, iż przestać musiał na dwugodzinnem strzelaniu do przedmieścia San Martin, gdzie dwie wyborowe kompanie 5go lekkiego i 17go liniiowego pułku piechoty cuda odwagi okazały. Nie utraciliśmy żadnego człowieka i 5ciu tylko mieliśmy ranionych, pomiędzy któremi officer. Dowodca opasania, Marszałek polny Schoeffer, którego rozporządzeń dosyć pochwalić nie można, zaleca odznaczaiących się w tem zdarzeniu officerów i żołnierzy. — W główney kwaterze w Madryce d. 25 Czerwca 1823.

Major - Jenerał Hr. Guilleminot.

Dziennik Chorągiew biała (wyraża Goniec Francuzki) ubolewa, iż w Hiszpanii zapaliła się woyna domowa, co nie odpowiada ani ludzkości, ani polityce; bo woyna ta kosztować będzie strumienie krwi i do tego posłuży, iż nie rychło będziemy mogli woyska nasze cofnąć. Nie iest i z tego kontent, że my w Hiszpanii iesteśmy tylko sprzymierzeńcami zbroynego za Krolem stronnictwa, sposób, którego prawdziwie nazwać niemożna narodowym, bo więcey zgadzałoby się z powagą Francyi, gdyby stronnictwo Krolewskie było naszem sprzymierzyncem, z powodu, że Francyia wszystkie koszta woyny ponosi. Nakoniec zastanawia się Chorągiew biała, że Ministrowskie pisma tylekroć razy doniosły o zniszczeniu Hiszpańskich korpusow, a te przecież istnieią, i że przez wystawienia swoie, iakoby woyska Hiszpańskie żadnego oporu nie

czyniły, ubliżyły sławie woysk naszych. " Cel Miny (dodaie rzeczony dziennik) zmierza iedynie do prowadzenia tu i owdzie w Katalonii woyska Francuzkiego, znurzenia go i zniszczenia. Dziś iest w Olot, iutro w Manresa, poiutrze w Vich; to zadyszy Jenerała Donadieu; to znowu zwabia Barona Eroles na naywyższe góry, które Kataloniią od Francyi przedzielaią, i tym sposobem zagraża naszem granicom, zastepuie nowym ludem swóy ubytek i zawsze na nowo pokazuie się na placu boju. Nie byłobyż chlubniey zniszczyć takiego nieprzyiaciela, niżeli go ścigać iako rabusia, iak go Ministrowskie pisma nazywaia?,,

Pisma tuteysze wyliczaią twierdze Hiszpańskie, które ieszcze są do wzięcia, i Jenerałow i Naczelników kup zbroynych, ktorzy ieszcze są do pokonania:

Twierdze pierwszego rzędu: Figueras, Pampelona, St. Sebastian, Barcelona, Lerida, Badaioz, Kadyx i wyspa Leon, Tarragona, Alikante, Kartagena, Tarifa, Ciudad-Rodrigo, Hostalrich, Astorga i Santona. — *Twierdze drugiego rzędu*: Seo d'Urgel, Venasque, Monzon, Las Penas de San Pedro, Quiechilla, Peniscola, Vinaroz, Oropesa, Cardona, Ajamonte, Algesiras, Albuquerque, Campo-Major, Olivenza i Walencia-de Alcantara. — *Jenerałowie na czele korpusów*: Mina, Morillo, Quiroga, Milans, Lobera, Saarfield, Manso, Rotten, Ballasteros, Zayas, Castelldorin, Villacampa i Lopez Banos. *Naczelnicy kup zbroynych*: Juan Martin (el Empecinado), Gaspar Jaureguy (el Pastor), Juan Palarea (el Medico), Oyciec Nebot (el Frayle), Abad Moreno (Chaleco), Pablo (Chapalangarra), Campillo, Anton, Eroles, Selles i Arana.

Z wyższego rozkazu (wyraża Dziennik Sternik) Mianowani w d. 7 Lipca Ministrami Martinez de la Rosa, Galery i Smeturo musieli Madryt opuścić; pierwszy przybył iuż do Baiony.

Xiężna Angouleme przyiechała d. 24 b. m. do Baiony i udała się ztamtąd do St. Jean de Luz.

Z Bruxelli d. 4 Lipca.

N. Królowa, Królewic Fryderyk i Królewna Maryia powrócili tu onegday z swoiey podróży do Berlina. Królowa udała się zaraz do letniego zamku Laeken.

Słychać, iż Oyciec S. przyszle do naszego Monarchy teraźnieyszego w Szwaycaryi Nuncyusza Nassali, dla ukończenia konkordatu pomiędzy obiema Dworami.

Do Francuzkiey Flandryi, a mianowicie do Walenicenny przybyli Weterani i zluzowali gwardyią narodową. Zresztą ciągle ieszcze z północney Francyi idą woyska do połudnowey. Pułk huzarów departamentu Mozeli udał się niedawno do Baiony.

Wyszła tu z druku: " Hiszpańska galeryia, czyli opis biograficzny, członków Stanow i Rządu, rozmaitych Jenerałów i dowódzców konstytucyynego woyska i wiary.,, Okazuie się z niey, iż naywaliczniejysi i znakomitsi Jenerałowie w obu woyskach przez swoie zasługi wynieśli się z nizkiego stanu do tych stopniów.

DODATEK
DO Nru 58.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 LIPCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Lizbony d. 20 Czerwca.

Król od powrotu do tuteyszey stolicy wraz z swoią rodziną znayduie się w dobrym stanie zdrowia, i codziennie odbiera J. K. Mość w pałacu Bemposta powinszowania. Królowa poiechała napowrót do Ramalhao, gdzie dotąd mieszkać będzie, poki pałac Quelus nie będzie wyporządzony.

Ministrowie miewaią codziennie naradzenia. Dway zasłużeni Mężowie udaią się w ważnym nader poselstwie do Rio-Janeiro.

Sprawuiący nasze interessa w Paryżu, który przez Stany był odwolany i tu przybył, w krotce uda się tam na powrót.

Dowodzący w Algarve Jenerał, okazuie podług urzędowych doniesień nayrzetelnieysze uczucia, a zatem upadaią same przez się rozgłoszone o tey prowincyi przez nieprzyiacioł porządku przeciwne wieści.

Hr. Amarante przywrocony został do wszystkich godności i dochodów. D. 16 oczekiwany iest w Koimbrze, gdzie na iego przyięcie stawiaią bramę tryumfalną.

Wszystkie niepotrzebne dla służby kraiowey podatki, a mianowicie woienny, są uchylone.

Ogłoszony d. 14 wyrok Królewski zniosł wolność druku i kommissyia z 5c'u członków złożona mieć będzie cenzurę nad gazetami i ulotnemi pismami. Wszędzie gdzie są drukarnie, będzie kommissyia z 3 członków i bez iey pozwolenia nie wolno nic drukować, pod karą 600 Milerees i 3 miesięcznego więzienia. Wyrok ten poty mieć będzie moc swoią, poki wolność druku nie zostanie nową ustawą urządzona.

W Viana do Mincho (w porcie niedaleko Oporto na granicy Galicyi) Jenerał Rego uskutecznił ieszcze d. 4 b. m. przeciwną rewolucyią.

Bawiącego w główney kwaterze Hr. Amarante Kardynała Patryiarchę Lizbońskiego, który blisko rok mieszkał w Baionie, wezwał Król własnoręcznym pismem, aby do swey dyecezyi powrócił. —— Wszystkie duchowne zakłady, klasztory, kollegia, i t. p. przywrócone i dobra im oddane zostały.

Gazeta rządowa pod d. 11 i 12 Czerwca zawiera następuiące rozporządzenia Królewskie:

1) Wyrok pod d. 2 Maia zabraniaiący woiennym Francuzkim okrętom przystępu do portów Portugalskich, iest odwołany.

2) Minister morski ma bez wyiątku do wszystkich Brazyliyskich portów wydawać paszporty.

3) Wszyscy za polityczne przestępstwa uwięzieni, maią natychmiast bydź uwolnionemi, a oddaleni za podobneż przestępstwa urzędnicy wracaią do swoich urzędów.

4) Ustawy ogłaszane będą w dawnym sposobie, nie zaś w przepisanym przez usuniętą konstytucyią, i to poty trwać będzie, poki konstytucyia, którą Krol nadać chce swoim poddanym innego sposobu nie przepisze.

5) N. Krol dziękuie mieszkańcom szlachetnego i wiernego miasta Lizbony za utrzymanie spokoyności i porządku; aże teraz znayduie się dostateczna liczba woyska w mieście, nakazano więc gwardyi złozyć broń i naczelny iey wodz maią oddać do zbroiowni Królewskiey, z którey była wziętą.

Pod d. 18 nakazał J. K. Mość utworzyć juntę, która ułożyć ma plan nowego kształtu rządu dla Monarchii Portugalskiey. Rzeczona junta składa się z 14 członków, a temi są: A. J. Guiad, Arcybiskup Evory, F. de Boria Garsao, Stockeller, F. M. Trigozo de Aragao Morato, J. de Sousa Pinto de Magalheas, J. A. Faria de Carvalho, J. A. de Oliveira Leite, J. J. Rodrigues de Bastos, J. M. Danlas Pereira, D. Manuel de Portugal, M. V. Teixeira de Carvalho, Margr. de Olhao, Monsenhor Gordo i Ricardo Raymundo Nogueira. Hr. Palmela iest prezesem tey junty.

Z Londynu d. 4 Lipca.

D. 2 b. m. papiery Francuzkie stały cokolwiek nizey, iak dnia poprzedzaiącego. Listy i gazety ostatnią pocztą z Francyi nadeszłe nie zawieraią nic ważnego.

Minister nasz przy Ziednoczonych Stanach połnocney Ameryki, P. Canning Stratfort, podług listów z Filadelfii odpłynie d. 5 Czerwca na powrót do Anglii, gdyż mu tam zdrowie nie służy.

Z Koruny piszą, iż uzbroiony tam korsarz przyprowadził dwa Francuzkie okręty, których ładunek do 90,000 dolarów szacuią.

Dziś albo iutro przedsięwezmie P. Rottschild podróż do Paryża.

Przedsięwzięcie Jenerała Roberta Wilson i iego towarzyszów Pułkownika Light, Kapitana i porucznika Erskine nieszczęśliwie się zakończyło. P. Wilson opuścił 10 Oporto i udał się do Braga. Lecz w ostatnien mieyscu tak dalece był od ludu znieważony, iż musiał do Oporto wrócić, gdzie dwa dni trzymany był uwięziony, potem odesłano go pod zasłaną aż do granicy Hiszpańskiey, zkąd udał się do Vigo, gdzie d. 16 wydał mocne pismo przeciw Portugalczykom. --- Podług listu tegóż Jenerała z Vigo pod d. 17 Czerwa Francuzi mieli bydź pod Almarez pobitemi i główna ich kwatera przeniesioną została do Waladolidy. — Przeięty w Oporto list Jenerała Morilla do Jenerała Wilson z Lugo pod d. 23 Maia zawierać ma: że woysko iego iest ze wszystkiego ogołocone, co tylko potrzeba do prowadzenia woyny.

Gazeta Times sądzi, iż podług doniesień, które z Galicyi nadchodzą Hiszpańska ta prowincyia dla wielu pozycyy woyskowych długo bronić się może, iże utworzono iuż tam 30 kup zbroynych i śpieszno zbieraią milicyią. Gdyby nawet udało się orężowi i pieniądzom Fran-

cyi zaiąć całą Hiszpaniią, tedy trudno, aby mogli się w niey długo utrzymać.

Listy z Hiszpanii, które przyiaciele konstytucyionistów odebrać mieli, głoszą, że Stany przed wyruszeniem do Kadyxu cofnęły uchwałę zabraniaiącą wprowadzania Angielskich wyrobów, że w Kadyxie iak tylko dowiedziały się o wydanym przeciw nim przez Rejencyią wyroku, że w Madrycie i Toledo przywrocona została inkwizycyia, i że Bessieres mianowany iest gubernatorem Madrytu, stały się ieszcze zawziętszemi przeciw Rejencyi i uporczywszemi w swoich postanowieniach. — Dla tego też w kraiu naszym zbierane ciągle ieszcze są składki dla konstytucyionistów Hiszpańskich. D. 28 Czerwca zebrano do 11,000 Fs. W teatrze Caventgarden dano nawet na ich korzyść przy ukończeniu widowiska bal maskowy.

Mexykański Kongres uchwalił pod d. 12 Kwietnia, iż korona bydź ma z bandery narodowey i pieczęci kraiowey wyrzucona. Rzymsko-Katolicka religiia ogłoszona iest za iedyną w kraiu Religiią. Monterey, Oxaca, Guadalaxara i inne prowincyie ogłosiły się za niepodległe, ale stanowić będą z Mexykiem ligę.

Z Włoch d. 14 Czerwca.

Pałac Lucyana Bonaparte w Rzymie, który z rodziną swoią odpłynął do Ameryki, kupił brat iego Hieronim, były Król Westfalski, za 150,000 Rzymskich talarów i upięknienia go. Letycyia Bonaparte prawie zmartwychwstała i przeiezdza się codziennie z Kardynałem Fesch bratem swoim.

Odkopywanie starożytnego Pompeium, ktore Krolewskie w Neapolu muzeum tylu skarbami kunsztu zbogaciło, przyśpieszane ma bydź szczególniey w tym roku. Król unieśmiertelni swoie imie nie tylko, że nie oszczędza na to wielkich kosztów, ale nadto, że chce to miasto w całey starożytney swoiey piękności z gruzów oczyścić i zupełnie odkryć. Wszystkie piękne posągi, które odkopano, maią bydź z gipsku odlane i na mieyscach, na których stały oryginały zdobiące teraz muzeum Królewskie, postawione.

Wyimek z listu byłego officera Francuzkiego z Aten d. 15 Maia pisanego.

Jenerał Odysseusz doprowadził twierdzę Akropolis do ogromnego stanu obrony i nawet mury miasta kazał naprawić. Potem na czele 8000 ludzi założył główną swoią kwaterę w Marathon. Zougos, Dyuniotos i inni Tessaliyscy kapitani ciągną ku Termopilom. Nad brzegami Peneus rzeki uderzą na Turkow i dolina Tempe będzie zapewne swiadkiem pierwszey stanowczey bitwy. Jeżeli zwycięży, tedy Tessalonika zostanie przed iesienią zamknięta. Ja sam (wyraża pisarz tegoż listu) porywam w tey chwili oręż i ładownicę i spieszę do Marathon. Krzyż iest naszą chorągwią i pewnie pod nim z Odysseuszem zwyciężemy!

Z Zemlina d. 17 Czerwca.

Podług doniesień z Bitoglia pod d. 4 Czerwca od 26 Maia zachodziły codziennie potyczki w Tessalii, w których Turcy zawsze pobitemi byli. Grecy twierdzą, iż na granicach Tessalii od Epiru do Olimpu zginęło iuż do 13,000 Turkow. Do Bitoglia przywieziono istotnie ranionych. Pomiędzy Grekami zdaie się znowu panowac wielki zapał.

Z Korfu d. 3 Czerwca.

Podług naynowszych doniesień z Pelopenesu, Kolókotroni poddał się nowemu Rządowi. Cała zbroyna siła powstańców wynosić ma do 50,000 głów. Brakowało im pieniędzy, ale zasilić ich miały związki Angielskie i ieszcze przyrzekły. W tey chwili układaią się Grecy z Albańczykami, i ieżeli im się uda zebrać pieniądze, których ci żądaią, tedy poprą znacznie swą sprawę. Sulioci nawet bez opłaty wiernie z niemi trzymaią, a Albańczykowie pewniey przychylą się do Greków, niżeli do powabnych obietnic Baszy Skutary. Basza ten żądał od dywanu 5 mill. piastrów, dla ujęcia Albańczykow; ale W. Sułtan nie zdaie się bydź skłonnym do ich przesłania, albo też niema ich w tey chwili. Jussuf Basza Patrassu uszedł z swoim orszakiem do Prevesy, zkąd wnoszą, iż ta twierdza bliską iest poddania się.

DONIESIENIA.

Niżey podpisany przybyły z Wiednia na Professora Rzezbiarstwa do Uniwersitetu tuteyszego, ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż wszelkie roboty iako to: z Metalów, Marmurów, Kamieni Piaskowych, z Drzewa i Gipsu i t. d. uskutecznia. —

Józef Schmelzer, Proff. rzezbiarstw.

Pisarz Trybunału I. Jnst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, że P. Tomasz Jarzyński Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił dnia 20 Czerwca 1821 r. zaięcie Domu w Krakowie Okręgu I Gminie II przy ulicy Gołębiey pod L. 2.3 między Domami Sąsiedzkiemi JW. Floryana Straszewskiego z iedney, a OO. Kamedułów Bielańskich z drugiey strony stoiącego P. Franciszka Ziobroskiego własnego, którego naiemnikami są: Fili Spek, Małgorzata Kralczyńska, Ant: Ferd: Ziobroski, Ant: Grotowski, a to na satysfakcyą summy kapitalney złp. 7099 gr. 20 w monecie Pruskiey kurrant z prowizyą po 5 od 100 od d. 29 Września 1806 r. należącey z mocy Wyroku Sądu Polubowego, w ostatniey Jnstancyi w dniu 16 Marca 1817 r. na Franciszku Ziobroskim Właścicielu Kamienicy zwyż opisaney w Staszowie Woiewództwie Sandomirskim Król: Polskim zamieszkałym przewiedzionego na rzecz i osobę Ur. Antoniego Ferdynanda Ziobroskiego Obywatela dwóch - kraiowego w Krakowie w zaiętym Domu mieszkaiącego. Protokół zaięcia tegoż Domu PP. Janowi Gralewskiemu Wóytowi Gminy II. i Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okr: I. W. M. Krakowa i iego Okręgu d. 22 Czerwca 1821 roku prawnie wręczonym; tenże w Vol: III. Księgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Krakowa i iego Okręgu dnia 30 Czerwca 1821 r. na karcie 200 Nr. 34 a w Kancellaryi Pisarza Trybunału I. Jnst: w Księdze II zaięciów nieruchomości pod L. 78 od stronnicy 671 do 672 d. 5 Lipca 1821 r. wpisanym został. — Sprzedaż tey Kamienicy popierać będzie W. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. — Licytacyia przedstanowcza odbyła się d. 11go Lipca 1823 r. na którym terminie powyższa nieruchomość P. Antoniemu Ferdynandowi Ziobroskiemu za położoną przez niego Cenę Złp. 2300 przysądzoną została. Do Licytacyi stanowczey termin d. 22 Sierpnia 1823 r. o godzinie 10 rano wyznaczonym iest. — Zbiór obiaśnień i warunki Licytacyi złożone są w Kancellaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 11 Lipca 1823 r.

Kulczkowski, Pisarz.